

7/3905

T.C.
ULAŖTIRMA BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

07 AGUSTOS 2008

Sayı :B.11.0.SGB.0.10.01.610.01/1554
Konu :Ankara Milletvekili
Sayın Hakkı Suha OKAY'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

- İlgi: a) TBMM BaŖkanlıĐı'nın 16.06.2008 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3905-6984/14763 sayılı yazısı.
b) BaŖbakanlıĐın 20.06.2008 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-74-24/2752 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Hakkı Suha OKAY tarafından Sayın BaŖbakanımıza yöneltilen ve Sayın BaŖbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/3905 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuŖtur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
UlaŖtırma Bakanı

EK :
1-Cevap formu (3 Sayfa)

DAĐITIM:
TBMM BaŖkanlıĐı
BaŖbakanlık

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN HAKKI SUHA OKAY'IN
7/3905 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

CHP Genel Sekreteri Sayın Önder Sav'ın dinlenmesine ilişkin süreçte, siyasi iktidarın sözcüleri, dinleme konusunda yasal düzenleme yaptıklarını belirterek, 3.7.2005 tarihli 5397 sayılı yasaya atıfta bulunmuştur. Bu bağlamda belirtilen Yasanın siyasi iktidarın dinleme olaylarını engelleme iradesini ortaya koyduğu ileri sürülmüştür. 5397 Sayılı Yasada, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı adıyla yeni bir birim kurulması ve dinlemelerin tek merkezden yapılmasını öngörmektedir. Ancak, sözkonusu Yasada, kamu yönetimi ilkelerine aykırı olarak, adı geçen birimin başkanının, Cumhurbaşkanı devreden çıkarılarak, Başbakan tarafından atanmasına ilişkin bir düzenleme getirilmiştir. Bununla birlikte dinleme faaliyetlerinin "Başbakanın özel olarak yetkilendireceği kişi ya da komisyon tarafından yapılması" öngörülmüştür. Bu çerçevede;

SORULAR:

1. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına atanacak kişinin üçlü kararname yerine Başbakanın onayı ile atanmasına ihtiyaç duyulmasının gerekçeleri nedir? Devleti temsil eden Cumhurbaşkanı, niçin bu birimin başkanının atamasında devre dışı bırakılmıştır?

2. Telekomünikasyon iletişim Başkanlığına atanan daire başkanları, daha önce hangi kamu kurumlarında hangi unvanla görev yapmışlardır?

3. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmeliğin 17. maddesi uyarınca, "Başkanlık faaliyetleriyle ilgili olarak talep edildiğinde derhal Başbakana bilgi vermek" Başkanlığın görevleri arasında sayılmıştır. CHP Genel Sekreteri Sayın Önder Sav'ın dinlenmesine ilişkin olarak Başbakan, Başkanlıktan bilgi talep etmiş midir?

4. Dinleme işlemlerinin denetimi için Başbakan, hangi kişileri ya da kimlerden oluşan komisyonu yetkilendirmiştir? Bu yetkilendirmenin tarihi nedir? Yetkilendirilen kişi ya da komisyon üyeleri hangi kriterlere göre belirlenmiştir? Bu kriterlere ilişkin bir mevzuat var mıdır? Eğer var ise, bu mevzuata göre daha önce kamu görevi olmayan ya da güvenlik birimlerinde çalışmamış kişilerin denetimle ilgili yetkilendirilmeleri olanaklı mıdır? Eğer böyle bir mevzuat yoksa, siyasi iktidarın keyfi yetkilendirmelerinin engellenmesi için herhangi bir mekanizma düşünülmüş müdür?

5. Denetimle ilgili Başbakanın yetkilendirdiği kişi ya da komisyon üyelerinin özlük hakları nasıl belirlenmiştir? Bu konuyu düzenleyen bir mevzuat bulunmakta mıdır?

6. Başbakanın atadığı Telekomünikasyon iletişim Başkanının yine Başbakanın yetkilendirdiği kişi ya da komisyonca denetlenmesi, denetim fonksiyonunda zafiyet ortaya çıkarmaz mı? Başbakanının istemediği bir konuda denetim yapılması olanağı var mıdır?

7. Siyasi iktidarlarca kötüye kullanılan dinleme konusunda oluşturulan birimin

8. Başbakanın atadığı kişi ya da komisyon bugüne kadar hangi olaylara ilişkin inceleme yapmış ve bu incelemelerin sonuçları ne olmuştur? Bu kişi ya da komisyonca, bugüne kadar, yasal olmayan dinleme yaptığı gerekçesi ile kaç kamu görevlisi hakkında işlem başlatmıştır?

9. AKP hükümetleri döneminde Türk Ceza Kanununun, haberleşmenin gizliliğini ihlal, kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması, özel hayatın gizliliğini ihlal suçlarını işlediği gerekçesi ile yıllar itibariyle kaç kamu görevlisi hakkında soruşturma başlatılmıştır? Aynı dönemde, yasa dışı dinleme yaptığı gerekçesi ile cezaya çarptırılan kamu görevlisi sayısı nedir?

CEVAPLAR:

İlk kez 1.1.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile iletişimin denetlenmesi işlemleri adli amaçlı olarak düzenlenmiş, öte yandan 5397 sayılı Kanunla; 4.7.1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, 10.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu ile 1.11.1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununda yapılan değişikliklerle ve konulan hükümlerle düzenlemeler getirilmiş ve böylece iletişimin her ne sebeple olursa olsun dinlenmesi işlemlerinin, Anayasamızın 20'nci ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddeleri ile garanti altına alınmış bulunan "özel hayatın gizliliği ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına uygun olarak yapılması sağlanmıştır.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı 23 Temmuz 2006 tarihinden itibaren ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespit edilmesi, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınması işlemlerini tek merkezden yürütmeye başlamıştır.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, 23.07.2005 tarih ve 25884 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5397 sayılı Kanun'un 1'inci maddesiyle, 04.07.1934 tarih ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Ek 7'nci maddesi çerçevesinde Telekomünikasyon Kurumu bünyesinde oluşturulmuştur. Bu bağlamda Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı Kurumun bir hizmet birimidir. Ayrı bir tüzel kişiliği ve kurumsal varlığı da bulunmamaktadır. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar kamuda atama yöntemini düzenleyen 2451 ve 2477 sayılı Kanunların kapsamında yer almamaktadır. Mezkur Kanunlara göre müşterek kararname ile atama yapılan görevlere muadili kabul edilebilecek düzenleyici kurumların kadrolarına, özel mevzuatında belirtilen yöntemle göre atama yapılmaktadır. Düzenleyici kurumlarda atama yetkisi kurullara verilmiştir. Ancak Kanun koyucu, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının hem kurumsal yapılanmadaki yeri hem de sahip olduğu yetkilerden kaynaklanan özel durumu dolayısıyla Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına Başkan atanması yetkisini Başbakana vermiştir. Bu yetkilendirmenin memurlar ve diğer kamu görevlilerinin atanmalarının kanunla düzenleneceğini öngören Anayasanın 128'inci maddesine de uygun olduğu değerlendirilmektedir.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı emrine Daire Başkanı olarak atanan personelden; Teknik Daire Başkanı Basri AKTEPE İçişleri Bakanlığı istihbarat Dairesi Başkanlığı'nda 3. sınıf Emniyet Müdürü, İnternet Daire Başkanı Osman Nihat ŞEN aynı Kurumda Emniyet Amiri, İdari Daire Başkanı Dr. Abdulkadir MAHMUTOGLU İçişleri Bakanlığı mülki idare amiri olarak Bolu ili Yeniçağa Kaymakamı, Hukuk Daire Başkanı Mustafa AKAR ise Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı emrinde Adalet Müfettişi olarak görev yapmışlardır.

10.11.2005 tarihli ve 25989 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmeliğin 17'nci maddesinin (i) bendinde yer alan; "Başkanlık faaliyetleriyle ilgili olarak talep ettiğinde derhal Başbakan'a bilgi vermek," hükmü, Başkanlığın Kanun ve Yönetmeliklerle belirlenen çerçevede kendisine tevdi edilen görevleri yapmasına ilişkin genel faaliyet raporu şeklinde olup, özellikle herhangi bir şahıs ya da numaranın dinlenip dinlenmediğine ilişkin bir bilgi talebi değildir ve bu güne kadar Başbakanlıkça böyle bir talepte bulunulmamıştır.

Dinleme işlemi Telekomünikasyon İletişim Başkanlığınca bizzat yapılmayıp, ilgili kurumlarca (Milli istihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı) yetkilendirilmiş görevliler tarafından yerine getirilmektedir.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının resmen faaliyete başladığı 23.07.2006 tarihinden bu yana yasal olmayan dinleme yaptığı gerekçesiyle herhangi bir kamu görevlisi hakkında yasal işlem yapma görevinin kamu adına görev yapan Cumhuriyet Savcılarımıza ait olduğu değerlendirilmektedir.

